

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

підготовки третього рівня вищої освіти (доктора філософії)

освітньо-наукова програма «051 Економіка»

м. Кропивницький – 2020

Назва курсу	МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ
ВИКЛАДАЧ	
 <p>E-mail: ilonka.tsarenko@gmail.com</p>	<p>ЦАРЕНКО Ілона Олександрівна, кандидат економічних наук, старший викладач Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць. <i>Провідний лектор з дисциплін: «Електронне урядування», «Основи менеджменту», «Міжнародна та європейська безпека, механізми забезпечення національної безпеки», «Біржова торгівля».</i></p> <p>Профайл викладача: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57196043701 https://apps.webofknowledge.com/InboundService.do?customerSID=RRC&mode=FullRecord&IsProductCode=Yes&product=WOS&Init=Yes&Func=Frame&DestFail=http%3A%2F%2Fwww.webofknowledge.com&action=retrieve&SrcApp=RRC&SrcAuth=RRC&SID=F4qJWP6MTupoSPkT2Wt&UT=WOS%3A00043373100001Z http://orcid.org/0000-0002-3591-7877 https://publons.com/researcher/2312409/ilona-oleksandrivna-tsarenko/ https://publons.com/researcher/B-4864-2016/ https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=uUFXvUoAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate </p>
Консультації	<p>Очні консультації відповідно до графіку, затвердженого кафедрою економіки, менеджменту та комерційної діяльності</p> <p>Онлайн-консультації, за попередньою домовленістю, в робочі дні з 9.00 до 15.30 в режимі онлайн-конференцій</p>

1. ПРЕРЕКВІЗИТИ ДИСЦИПЛІНИ

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Механізм регулювання інноваційним розвитком національної економіки» істотно підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував та/або повторив матеріал дисциплін “Національна економіка”, “Економічна теорія”, “Менеджмент” тощо бакалаврської та/або магістерської програм своєї спеціальності.

2. АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Спрямована на отримання теоретико-практичних знань в області забезпечення інноваційного розвитку національної економіки. Оволодіння перспективними організаційно-управлінськими методами досліджень проблем інноваційного

розвитку національної економіки, в тому числі з вивчення, формування та реалізації інноваційно-сприйнятливих засобів і заходів щодо забезпечення їх спрямованості на комплексні рішення по підвищенню комерційної, соціально-економічної та еколого-техногенної ефективності в умовах формування інноваційних ринків.

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Механізм регулювання інноваційним розвитком національної економіки» є формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі інноваційного менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління інноваційним розвитком національної економіки, а також інструментарієм, методикою розроблення інноваційних стратегій розвитку національної економіки та набуття практичних вмінь і навичок щодо методів оцінки інноваційних проектів. Формування у аспірантів глибоких теоретичних знань і практичних навичок з організації та управління інноваційно-інвестиційною діяльністю суб'єктів національної економіки, а також оволодіння інструментарієм і методикою розробки інноваційно-сприйнятливих стратегій розвитку національної економіки та набуття практичних умінь і навичок щодо формування інноваційно-сприйнятливих програм.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Механізм регулювання інноваційним розвитком національної економіки» є теоретична та практична підготовка аспірантів з питань: вивчення сутності та значущості процесу регулювання інноваційного розвитку; освоєння теоретичних знань та практичних навичок розроблення стратегії забезпечення інноваційного розвитку суб'єктів національної економіки; набуття вмінь обґрунтовувати і використовувати інноваційні підходи в управлінні суб'єктами інноваційного розвитку національної економіки; визначити роль та місце інноваційного менеджменту в системі стратегічного управління господарською діяльністю в межах держави; з'ясувати теоретичні основи інноваційного менеджменту в сфері фінансово-економічної безпеки національної економіки; дослідити інформаційне забезпечення інноваційного менеджменту; проаналізувати організаційні основи інноваційного менеджменту; визначити особливості мотивації та стимулювання інноваційної розвитку суб'єктів національної економіки; охарактеризувати та розробити стратегію управління інноваційним розвитком національної економіки; визначити оптимальну структуру джерел фінансування інноваційної діяльності; проаналізувати методичне забезпечення щодо моніторингу та оцінювання реалізації стратегії управління інноваційним розвитком; з'ясувати особливості управління загрозами інноваційного розвитку; визначити напрями механізму державного регулювання інноваційного розвитку національної економіки.

4. ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ:

Викладання курсу передбачає традиційні лекційні заняття із застосуванням інтерактивних методів навчання, поєднуючи із практичними роботами та передбачає виконання завдань самостійної роботи.

Формат очний (offline / Face to face).

5. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

У результаті вивчення дисципліни аспірант повинен:

знати

- теоретико-методологічні засади інноваційного менеджменту як механізму ефективного управління інноваціями;
- систему нормативно-правового забезпечення інноваційного розвитку в Україні та його проблеми;
- види інновацій та їх основні характеристики; особливості реалізації важелів спеціального економічного інструментарію інноваційного менеджменту;
- характер інноваційних процесів на різних стадіях життєвого циклу інновації;
- принципи сучасного управління інноваційними процесами; механізм формування інноваційних стратегій та їх зв'язок із загальною стратегією розвитку національної економіки;
- загальні засади організації та здійснення інноваційного менеджменту в зарубіжних країнах.

вміти:

- на основі використання загальнонаукових і спеціальних методів розрізняти систему інноваційного менеджменту на окремі підсистеми з метою виявлення проблем і пошуку шляхів підвищення ефективності її функціонування;
- розробляти набір конкретних інструментів регулювання інноваційного розвитку з урахуванням їх особливостей, ситуативних характеристик окремо взятої території в межах національної економіки;
- складати інноваційні стратегії розвитку суб'єктів національної економіки з використанням методики стратегічного управління та знаходити оптимальні важелі їх реалізації на основі практичного оперування спеціальним економічним інструментарієм інноваційного менеджменту;
- будувати логічно-структурні схеми інформаційного та інвестиційного забезпечення інноваційних проектів, шукати їх слабкі ланки та розробляти пропозиції з удосконалення підсистем забезпечення інноваційного проекту;

- проводити економічно-фінансове обґрунтування вибору певних інноваційних проектів з використанням методики фінансового та проектного аналізу;
- застосувати набуті теоретичні знання для вирішення практичних завдань і здатність змістовно інтерпретувати отримані результати
 - ініціювати інноваційні проекти, які дають змогу переосмислювати наявне і забезпечувати вагомий приріст нового системного знання та/або модернізації професійної практики, та розв'язання складних соціально значущих проблем з використанням дослідницько-інноваційних методів та демонструвати лідерство й повну автономність під час їх реалізації;
 - забезпечувати інноваційний розвиток економічних систем на основі оцінювання їхнього інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень з розвитку економіки на інноваційних засадах;

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- можливість проводити власні наукові дослідження, оцінку та узагальнення по діагностиці інноваційно-сприйнятливою орієнтації соціально-економічного стану суб'єкта національної економіки на високому рівні;
- володіння навичками застосування аналітичного та методичного інструментарію для розуміння логіки прийняття господарських рішень різними суб'єктами організаційно-управлінської структури національної економіки.

6. ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ:

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
практична робота	13
самостійна робота	81
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	120

7. ВИМОГИ ВИКЛАДАЧА

Здобувач вищої освіти III освітньо-кваліфікаційного рівня зобов'язаний відвідувати всі заняття за розкладом, не запізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Для проходження дисципліни необхідно мати конспект і зошит практичних занять. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда по темі. Без особистої присутності здобувача підсумковий контроль не проводиться.

8. ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ:

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий
2020	2	051 «Економіка»	1	нормативний

9. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Форма діяльності (заняття)*лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Самостійна робота	Завдання, год
Тема 1. Сутність та основні поняття теорії інноватики та інноваційного менеджменту (2 год)	Лекція, самостійна робота	Аналітична робота із статтями, що входять в наукометричні бази Scopus, WoS за тематикою лекцій, їх реферування до 1 сторінки кожна (30)	Есе
Тема 2. Державне регулювання інноваційних процесів в національній економіці (4 год)	Лекція, самостійна робота		Есе
Тема 3. Стратегічне управління інноваційним розвитком національної економіки (2 год)	Лекція, дискусія	Презентаційна робота із представлення гарних практик впровадження проектів, спрямованих на інноваційний розвиток національної економіки. Опрацювання на вдосконалення проектів (1 good practice до кожного заняття)	Кейси
Тема 4. Особливості аналізу й управління стейкхолдерами в умовах поглиблення інноваційних процесі (4 год)	Лекція, дискусія		Кейси
Тема 5. Стратегії забезпечення інноваційного вектору розвитку національної економіки (4 год)	Лекція, дискусія		Кейси
Тема 6. Інноваційні процеси в національній економіці (2 год)	Лекція, дискусія		Кейси

Тема 7. Управління інноваційними проектами: створення та супровід (6 год)	Лекція, дискусія	(10 год)	Кейси
Тема 8. Інноваційна діяльність: good/bad practices (7 год)	Симуляція	Симуляційна гра: Розробка, впровадження та моніторинг інвестиційного проекту спрямованого на інноваційних розвиток окремих територіальних одиниць національної економіки (село, селище, ОТГ, місто, район, регіон, держава) (41 год)	Проект
Тема 9. Забезпечення інноваційних форм управління інноваційним розвитком національної економіки (4 год)	Симуляція		Проект
Тема 10. Сучасні інноваційні методи та інструменти забезпечення інноваційного розвитку національної економіки (4 год)	Симуляція		Проект

10. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	<i>Рейтинг аспіранта із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної та наукової роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (екзамен) – 40 балів.</i>
Вимоги до письмової роботи	<p><i>Впродовж семестру кожен аспірант має підготувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - есе на запропоновану тему; - розрахунково-аналітичну роботу, що стосується розробки інноваційного проекту з метою розвитку національної економіки в цілому/регіону чи певної території; - кейс - тези за тематикою дисципліни. <p><i>Усі письмові роботи мають бути подані до початку заліково-екзаменаційної сесії. Відсутність письмових робіт не допустима. У разі дистанційного навчання, письмові роботи подаються на електронну пошту викладачеві. Усі письмові роботи перевіряються на антиплагіат.</i></p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Наявність усіх письмових робіт.

11. СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про інноваційну діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

2. Бодрова Н. Е. Управління інноваціями [Текст] : навч. посіб. / Н. Е. Бодрова ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". - Х. : ХАІ, 2010. - 360 с.
3. Бова Т. В. Формування механізму державного управління функціонуванням національної інноваційної системи / Т. В. Бова // Економіка та держава. – 2010. – № 4. – С. 132–134.
4. Бірюков О. В. Управління інноваціями в управлінні проектами: метрика 16 стандартів [Електронний ресурс] / О. В. Бірюков // Управління проектами та розвиток виробництва. - 2012. - № 4. - С. 52-59.
5. Бондар О. В. Інноваційний менеджмент [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / О. В. Бондар, А. О. Глебова ; ВНЗ Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". - Київ : Освіта України, 2013. - 479 с.
6. Веретнов В. Управління інноваціями непропорційного перестраховування [Електронний ресурс] / В. Веретнов // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. - 2013. - Вип. 135. - С. 27-31.
7. Жук В. П. Управління інноваціями на принципах державно-приватного партнерства [Електронний ресурс] / В. П. Жук // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Управління. - 2012. - Вип. 4. - С. 184-190.
8. Інноваційний менеджмент: теорія та практика [Текст] : навч. посіб. / [О. А. Гавриш та ін.] ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". - Київ : НТУУ "КПІ" : Політехніка, 2016. - 388 с.
9. Інноваційна складова українських реформ / А. С. Гальчинський, В. М. Геєць, А. К. Кінах, В. П. Семиноженко. – К. : Знання України, 2002.– 336 с.
10. Мельниченко О. А. Інтенсифікація інноваційно-інвестиційної моделі розвитку національної економіки та її вплив на рівень добробуту населення України / О. А. Мельниченко // Інноваційні моделі та механізми української економіки в умовах глобалізації : тези XV міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 квітня 2010 р.). – Х. : Видво ПВНЗ ХІЕРВМ, 2010. – С. 97–99.
11. Микитюк П. П. Інноваційна діяльність [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / П. П. Микитюк, Б. Г. Сенів; М-во освіти і науки України, Тернопільський нац. економічний ун-т. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.
12. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П. П. Микитюк ; Міністерство освіти і науки України. – К. : Центр навчальної л-ри, 2007. – 400 с.
13. Микитюк П. П. Управління інноваціями [Текст] : навч. посіб. / П. П. Микитюк; Терноп. нац. екон. ун-т. - Т. : ТНЕУ, 2013. - 391 с.
14. Павлов К. В. Инвестиции и инновации интенсивного и экстенсивного типа: макроэкономический подход / К. В. Павлов // Вісник економічної науки України. – 2009. – № 2. – С. 101–108.
15. Сугоняко Д. О. Управління інноваціями малих підприємств на основі застосування економіко-філософських

підходів [Електронний ресурс] / Д. О. Сугоняко // Економіка. Фінанси. Право. - 2015. - № 9(1). - С. 33-35.

16. Управління інноваціями [Текст] : завдання до практ., семінар. занять, самот. роботи та тести для студентів галузі знань 0306 "Менеджмент і адміністрування" напряму підгот. 6.030601 "Менеджмент" всіх форм навчання / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад.: Скрипко Т. О., Миронов Ю. Б.]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2016. - 95 с

17. Управління інноваціями [Текст] : навч. посіб. / О. І. Гуторов [та ін.]. - Вид. 2-ге, допов. - Харків : Діса плюс, 2016. - 265 с

18. Федулова Л. І. Управління інноваціями [Текст] : підручник / Л. І. Федулова ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. - 547 с.

19. Чухрай Н. І. Управління інноваціями [Текст] : навч. посіб. / Н. І. Чухрай, Л. С. Лісовська ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. - 277 с.

20. Bronwyn H., Rosenberg H. N. Handbook of the Economics of Innovation, Volume 1., 2010. Elsevier B.V. - 600 p

21. Cirera, Xavier, and William F. Maloney. 2017. The Innovation Paradox: Developing-Country Capabilities and the Unrealized Promise of Technological Catch-Up. Washington, DC: World Bank. doi:10.1596/978-1-4648-1160-9.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ:

1. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: <http://rada.gov.ua> .
2. Інтернет-портал «Мережа аналітичних центрів України». URL: <http://www.intellect.org.ua>.
3. Інтернет-портал для управлінців Management.com.ua. URL: <http://www.management.com.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> .
5. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua>.
6. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>.
7. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua>.
10. Сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php>.
11. Урядовий портал: єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
12. Website of the International Monetary Fund. URL: <http://www.imf.org/external>.
13. Website of the OECD. URL: <https://www.oecd.org/sti/inno/innovationfordevelopment.htm>
14. Website of the World Bank. URL: <https://www.worldbank.org>.

15. Website of the World Trade Organization. URL: <https://www.wto.org>.

12. ОЦІНЮВАННЯ:

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Колоквіум за теоретичними темами	30
Комплексне практичне індивідуальне завдання:	30
- <i>есе на запропоновану тему;</i>	6
- <i>розрахунково-аналітичну роботу, що стосується розробки інноваційного проекту з метою розвитку національної економіки в цілому/регіону чи певної території;</i>	10
- <i>кейс;</i>	4
- <i>тези за тематикою дисципліни.</i>	10
Екзамен (теми 1 - 10) – тести, відкриті завдання, кейсова ситуація	40

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	82-89	добре
C	74-81	добре
D	64-73	задовільно
E	60-63	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

13. ПОЛІТИКА КУРСУ

13.1. НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу академічної доброчесності» (<http://www.kntu.kr.ua/doc/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B>

[E%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf](#)), який визначає цінності, якими керуються учасники університетської спільноти Центральноукраїнського національного технічного університету і встановлює етичні норми відносин в академічному середовищі.

13.2. НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Враховуючи специфіку навчальної дисципліни, деякі поняття та навчальний матеріал вивчаються англійською мовою (фрагментарно). Також у процесі викладання навчальної дисципліни використовуються матеріали та джерела англійською мовою. Враховуючи студентоцентрований підхід, за бажанням студентів, допускається вивчення матеріалу за допомогою англійськомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

13.3. ПРОПУЩЕНІ КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Тематичне завдання, яке подається на перевірку з порушенням терміну виконання, не оцінюється.

13.4. ВІДВІДУВАННЯ ЛЕКЦІЙ

Відвідування лекцій, а також відсутність на них не оцінюється. Однак аспірантам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні здобувачам освітньо-наукової програми 051 «Економіка»..

13.5. ПОЗААУДИТОРНІ ЗАНЯТТЯ

Передбачається можливість в межах вивчення навчальної дисципліни виїзних занять – участь в конференціях, форумах, круглих столах.